

hus

Ett försök att förstå artisten, mamman, fenomenet Carola

Hyllad, sågad och nära nog hatad.

Carola berör. Så också Andreas Ekström och Johanna Koljonens bok om sångerskan.

FRÄMLING - EN BOK OM CAROLA

Johanna Koljonen och Andreas Ekström
Weylers förlag

BOK

Finns det inte redan böcker om Carola Häggkvist?

Det var min första tanke. Men självklart gör det knappt det. En vanlig grej med kulturjournalister är att de ofta kan ha för många guilty pleasure än vad som får rum i sina ryggsäckar. Alltså kulturfenomen (eller ikon, som Carola kärleksfullt beskrivs som här) som enligt en enig mur klassas som dåligt, likt merparten deckarförfattare, Bond-filmer eller just Carola. Ni har säkert hört fint och fult-debatten förr.

Belöning till superstjärna

En bok av denna dignitet om Carola hade inte kunnat skrivas för 15 eller 20 år sedan, inte på ett rättvist sätt. I dag är det liksom en gemensam sak att allt populärkulturellt ska dokumenteras, tas på allvar, vara på riktigt. Det kan handla om en Celine Dion-cover från något obskyr indieband. Eller universitetskursur där Harry Potter analyseras sönder och samman.

Kanske beror det på att vår nöjeskonsumtion är så diversifierad i dag. Vi ser mer, läser mer och lyssnar på allt bredare musik – och skapar oss en egen smak och tycke. För att kunna analyse-

FOTO: MARIE PETERSSON

STORSLAGET. 4 000 personer såg Carola under hennes storslagna konsert på Stortorget i Karlskrona sommaren 2006.

ra detta professionellt är det inte konstigt att de stora och gamla gemensamma nämnarna som Carola (hon kallas "vår sista superstjärna") belönas med böcker.

"Alla vet vem Carola är"

Jag är mer intresserad om fenomenet Carola, hur något kan bli så stort och, som kulturjournalisterna och författarna Andreas Ekström och Johanna Koljonen betonar, skrivs om varje dag på bloggar och är en perfekt kvällspress-löpsedel: hennes namn är kort och koncist och man behöver inte skriva ut efternamnet. Alla vem Carola är. Alla födda på 70- och 80-talet kan rabbla minst en lättitel i sömnen.

Ett försök till att förklara begreppen folkfär, diva och ikon görs också.

Ord, eller rättare sagt egenskaper, som poppar upp i huvudet när man också hör namnet Carola utan att man har någon färdig definition.

Mellan sidorna målas det ock-

så upp en bild av fanet som otroligt alldagligt och helt utan subkulturell tillhörighet och som inte får vara annorlunda. Förutom en tjejl som vägrar andas när hon åker genom Örebro (de gav bara en tvåpoängare i Melodifestivalen) och mannen som samlar på originalartiklar från de tre första åren av hennes karriär får inte den genomsnittliga lyssnaren stå utanför en mängd, en masskultur. Mellanmjölksfolket som fredagsmyser och där barnen tränar hockey eller fotboll verkar vara lyssnaren.

Rösten är storheten

Det intressanta med boken är att den knappast beskriver Carolas musik på något genomgående sätt förutom hennes röst. Till och med kulturkoftorna och skribenterna i bokens inledning betonar att Carolas storhet stavas – rösten.

Speciellt på gospelplattorna. Där har vi också det intressanta, rent teoretiskt: Carola som fenomen och statussymbol. Blev hon lurad

in i Livets Ord? Vad tycker hon om bögar, och att många av hennes fans är just homosexuella? Runar? Det är väldigt genomarbetade kapitel och följer en strikt tidslinje fram till Carola tio år senare står i tv med t-shirten "Ledig".

Genuint välgrundad

Stötar inom kvällstidningsvärlden intervjuas om skandaler. Ulf Ekman, Bert Karlsson, Christer Björkman och de flesta andra stora namn som hon på något sätt har jobbat med frågas ut. Det blir inte till en regelrätt biografi, men sanningen ligger i betraktarens ögon.

Vad man än tycker om Carola som artist, sångare, fenomen – så är *Främling - en bok om Carola* en genuint intressant och välgrundad bok.

Om inte annat för att förstå ett fenomen och människa som på gott och ont har format kulturen runt omkring oss.

Fredrik Thorén

Foto: PATRIC SÖDERSTRÖM

SVENSKTOPPEN

Thorsten Flinck är ny på Svensktoppen. Han går rakt in på en fjärdeplats med *Jag reser mig igen*. Laleh är fortfarande etta, och bland utmanarna ligger Loreen med sin *Euphoria*. (TT Spektra)

Foto: ANDERS WIKLUND/SCANPIX

- (1) Laleh: Some die young
- (3) Amanda Jenssen: Dry my soul
- (2) Lisa Miskovsky: Why start a fire
- (NY) Thorsten Flinck: Jag reser mig igen
- (5) Helen Sjöholm & BAO: En dag i sänder
- (7) Tomas Ledin: Den jag kunde va
- (4) Top Cats: Baby Doll
- (6) Timbuktu: Flickan och kråkan
- (9) First Aid Kit: The lion's roar
- (8) David Lindgren: Shout it out / Danny Saucedo: Amazing

Nya utmanare

- Peter Jöback: Släpp in mig
- Europe: Not supposed to sing the blues
- Loreen: Euphoria

No Doubts nya album kommer i höst

■ No Doubts nya skiva har fått ett släppdatum. På fredagen meddelade bandet att albumet släpps den 25 september, skriver Billboard. Den ännu obetitlade skivan har skjutits upp flera gånger, och bandet passade i ett uttalande på att tacka fansen för allt stöd. No Doubt släppte sin senaste skiva *Rock steady* 2001 och tre år senare lades bandet på is eftersom medlemmarna satsade på sina solokarriärer. 2009 började bandet dock turnera igen. (TT Spektra)

Lady Gaga om ensamhet och kokain

■ I dag är hon en av världens största artister, men tidigare i livet brottades hon med depressioner och drogmissbruk. I en öppenhjärtig intervju i den amerikanska tv-shoven *The conversation with Amanda de Cadenet*, som delvis återges i Rolling Stone och flera andra medier, berättar Lady Gaga om missbruket i 19-årsåldern.

Hon tog sig ur beroendet genom att inse att drogen förstörde hennes verkliga dröm: att bli stjärna.

– Jag liksom vaknade upp en dag och tänkte: du är en skit. Du är ingen konstnär. Om du var en riktig jäkla konstnär skulle du fokusera på musiken, säger hon.

Lady Gaga är aktuell med sin turné *The Born this way ball*, som tar henne till Sverige för två konserter den 30 och 31 augusti. (TT Spektra)